

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

TEMATSKI INFO DAN – Program LIFE

Okoliš i učinkovitost resursa

Aktualne politike i trendovi: Vode

Zagreb, 28. ožujka 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike

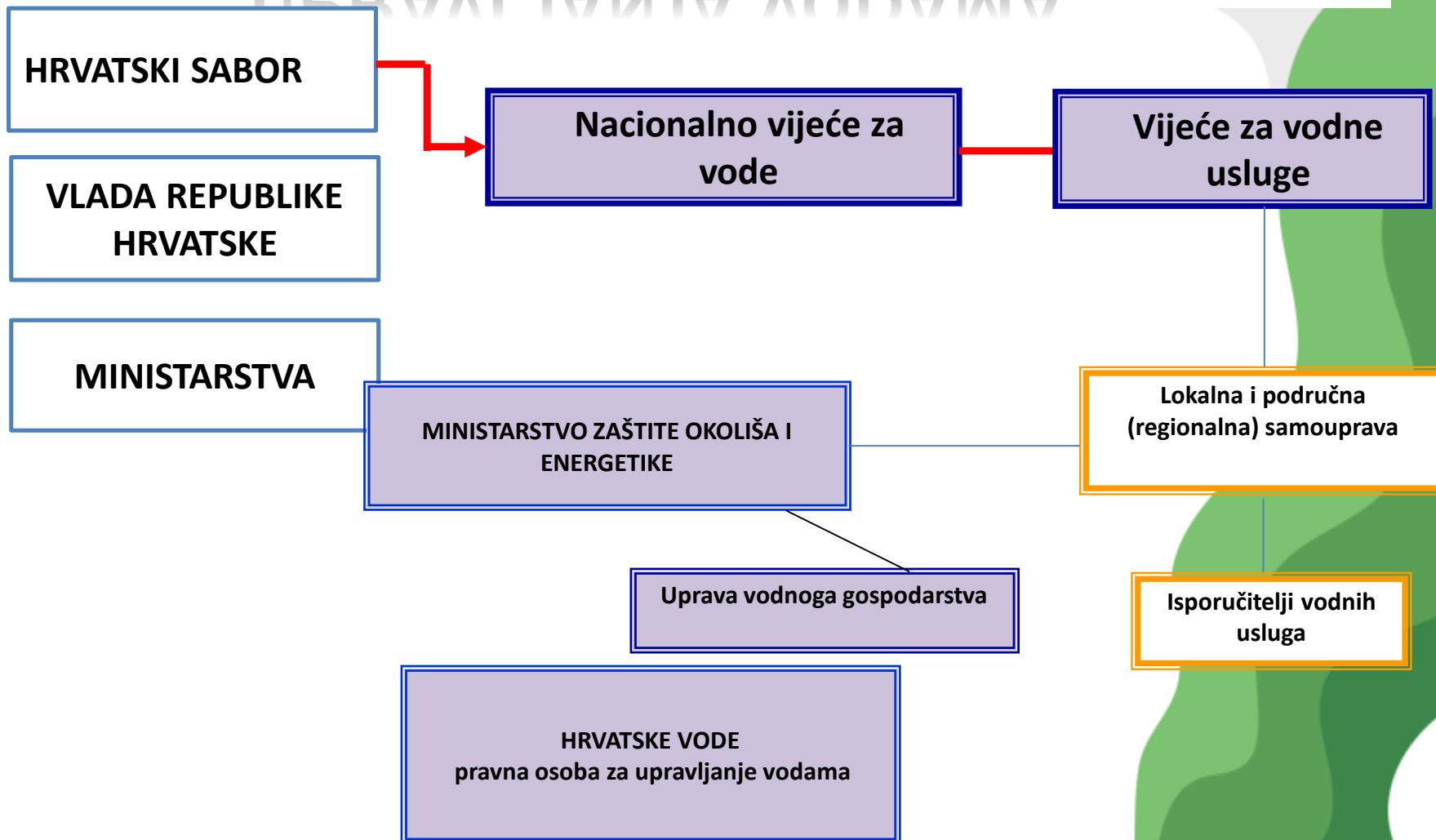
Uprava vodnoga gospodarstva

Sanja Genzić Jurišević

Sadržaj

- Institucionalni okvir upravljanja vodama u Republici Hrvatskoj
- Pravna stečevina EU i vode
- Ciljevi upravljanja vodama
- Ciljevi zaštite voda
- Planski dokumenti upravljanja vodama
- Plan upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. i mjere
- Aktualne politike i trendovi - ukratko

INSTITUCIONALNI OKVIR UPRAVLJANJA VODAMA

PRAVNA STEČEVINA EU I VODE

Pravna stečevina EU u području voda prenesena je u hrvatsko zakonodavstvo:

- Zakon o vodama
- Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva
- Podzakonske akte (odluke, uredbe i pravilnici)

PRAVNA STEČEVINA EU I VODE

Najvažniji zahtjevi proizlaze iz:

- Direktive 2000/60/EZ Okvirne direktive o vodama
- Direktive 2007/60/EZ o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima
- Direktive 91/271/EEZ o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda
- Direktive 98/83/EZ o kakvoći vode namijenjene za ljudsku potrošnju

PRAVNA STEČEVINA EU I VODE

Dodatno, zahtjevi proizlaze i iz:

- Direktive 2006/118/EZ o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja kakvoće
- Direktive 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja koje uzrokuju nitrati poljoprivrednog podrijetla
- Direktive 2006/11/EEZ o onečišćenju određenim opasnim tvarima
- Direktive 2006/44/EZ o kakvoći voda pogodnih za život riba
- Direktive 2006/113/EZ o potrebnoj kakvoći vode za školjkaše

CILJEVI UPRAVLJANJA VODAMA

- Osiguranje dovoljnih količina vode za vodoopskrbu stanovništva
- Osiguranje potrebnih količina vode za različite gospodarske potrebe
- Zaštita ljudi i njihove imovine od poplava i drugih oblika štetnog djelovanja voda
- Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda radi zaštite života i zdravlja ljudi

CILJEVI UPRAVLJANJA VODAMA

Zaštita voda ima za cilj:

- spriječiti daljnje pogoršanje, zaštititi i poboljšati stanje vodnih ekosustava, s obzirom na potrebe za vodom, kopnenih ekosustava i močvarnih područja izravno ovisnih o vodnim ekosustavima;
- promicati održivo korištenje voda na osnovi dugoročne zaštite raspoloživih vodnih resursa;
- bolje zaštititi i poboljšati stanje vodnog okoliša, među ostalim i putem specifičnih mjera za postupno smanjenje ispuštanja, emisija i rasipanja opasnih tvari s prioritetne liste, te prekid ili postupno ukidanje ispuštanja, emisija ili rasipanja opasnih tvari s prioritetne liste;
- osigurati postupno smanjenje onečišćenja podzemnih voda i sprječavati njihovo daljnje onečišćenje, te
- pridonijeti ublažavanju posljedica poplava i suša.

PLANSKI DOKUMENTI UPRAVLJANJA VODAMA

Strategija upravljanja vodama

Plan upravljanja vodnim područjima 2016.-2021.

Plan upravljanja vodnim područjima 2016.-2021–
program mjeru

Plan upravljanja rizicima od poplava (sastavni dio PUVPa)

Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina

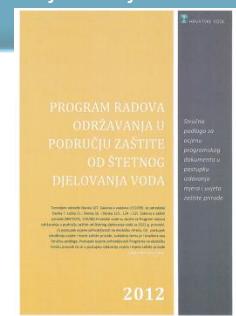
Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije

Višegodišnji program usklađenja monitoringa

Program radova održavanja u području zaštite od štetnog djelovanja voda

STRATEGIJA UPRAVLJANJA VODAMA

Strategija upravljanja vodama (Narodne novine, broj 91/08)

- utvrđuje viziju, misiju, ciljeve i zadatke državne politike u upravljanju vodama u dugoročnom razdoblju, do 2038. godine
- usklađuje se periodično, po potrebi, sukladno promjenama koje nastaju u vodnom sustavu, gospodarskom i društvenom razvoju

PLAN UPRAVLJANJA VODNIM PODRUČJIMA

- osnovni je instrument za upravljanje stanjem voda i rizicima od poplava
- donosi se za razdoblje od šest godina, nakon čega se mijenja i dopunjuje za razdoblje od narednih šest godina
- donosi Vlada Republike Hrvatske.

Planski ciklusi prate zahtjeve europske Okvirne direktive o vodama i Direktive o procjeni i upravljanju rizicima od poplava.

Prvi plan upravljanja vodnim područjima (2013. – 2015.) - Odluka o donošenju Plana upravljanja vodnim područjima (Narodne novine, broj 83/13).

Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. - 2021. donesen je u srpnju 2016. godine - Odluka o donošenju Plana upravljanja vodnim područjima 2016. - 2021. (Narodne novine, broj 66/16).

Plan upravljanja vodnim područjima 2016. - 2021. sastoji se od dvije komponente: upravljanje stanjem voda i upravljanje rizicima od poplava.

VODNA PODRUČJA U RH

Komponente Plana 2016. - 2021.

Plan upravljanja vodnim područjima je osnovni instrument za:

- upravljanje vodama i
- ostvarivanje ciljeva zaštite voda određenih u Zakonu o vodama i Uredbi o standardu kakvoće voda

Ciljevi zaštite voda su:

- dostizanje najmanje dobrog ekološkog i kemijskog stanja svih vodnih tijela površinskih voda,
- dostizanje najmanje dobrog količinskog i kemijskog stanja svih vodnih tijela podzemnih voda,
- ispunjavanje dodatnih standarda kakvoće za sva zaštićena područja te
- sprječavanje pogoršanja već dostignutog stanja vodnih tijela površinskih i podzemnih voda.

A. Upravljanje stanjem voda Zakon o vodama i Okvirna direktiva o vodama	novelirani pregled stanja voda, pregled opterećenja, ciljevi upravljanja stanjem voda, pregled sustava praćenja stanja voda, te program mjera za upravljanje stanjem voda u razdoblju 2016. - 2021.
--	---

B. Upravljanje rizicima od poplava Zakon o vodama i Direktiva o upravljanju poplavnim rizicima	zaključci Prethodne procjene rizika od poplava, pričekivanje karata opasnosti od poplava i karata rizika od poplava, ciljevi za upravljanje rizicima od poplava, te program mjera za upravljanje rizicima od poplava u razdoblju 2016. - 2021.
---	---

PLAN UPRAVLJANJA VODNIM PODRUČJIMA

Program mjera PUVPa 2016. - 2021. u sklopu cjeline upravljanja stanjem voda obuhvaća osnovne, dodatne (vezane uz zaštitu zaštićenih područja) te preporuku dopunskih mjeru (u planskom razdoblju 2022. – 2027.).

Planirano je i da se 153 mjeru provode i kroz Program mjeru zaštite i upravljanja morskim okolišem (MS) - prije svega se odnose na mjeru smanjena opterećenja onečišćenjem voda i smanjenja hidromorfološkog opterećenja te dodatne mjeru zaštite zaštićenih područja.

- Osnovne mjeru obuhvaćaju: (1) mjeru povrata troškova vodnih usluga, (2) mjeru zaštite vode namijenjenih za ljudsku potrošnju, (3) mjeru kontrole zahvaćanja vode, (4) mjeru kontrole prihranjivanja podzemnih voda, (5) mjeru kontrole točkastih izvora onečišćenja, (6) mjeru kontrole raspršenih izvora onečišćenja, (7) mjeru kontrole i smanjenja hidromorfološkog opterećenja voda, (8) mjeru kontrole drugih značajnih utjecaja na stanje voda osobito na hidromorfološko stanje, (9) mjeru zabrane direktnog ispuštanja onečišćenja u podzemne vode, (10) mjeru eliminacije i smanjenja onečišćenja prioritetnim tvarima i (11) mjeru prevencije akcidentnih onečišćenja.

PLAN UPRAVLJANJA VODNIM PODRUČJIMA

-Dodatne mjere odnose se na: (1) vode namijenjene za ljudsku potrošnju ili rezervirane za te namjene u budućnosti, (2) vode pogodne za život slatkovodnih riba i vode pogodne za školjkaše, (3) područja voda za kupanje i rekreatiju, (4) osjetljiva područja, slivovi osjetljivih područja, (5) područja podložna onečišćenju nitratima poljoprivrednog podrijetla, ranjiva područja, (6) područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite i (7) prijedlog dopune Registra zaštićenih područja.

-Dopunske mjere obuhvaćaju: (1) dopunske mjere usklađenja monitoringa stanja voda i (2) dopunske mjere kontrole točkastih i raspršenih izvora onečišćenja.

PLAN UPRAVLJANJA VODNIM PODRUČJIMA

Program mjera Plana upravljanja vodnim područjima 2016. - 2021. u sklopu cjeline upravljanja rizicima od poplava obuhvaća:

- (1)mjere unaprjeđenja upravljanja rizicima od poplava
- (2)provedbene mjere smanjenja rizika od poplava
- (3)jačanje kapaciteta i provedbe preventivnih pripremnih radnji, neposrednih mjera redovite i izvanredne obrane od poplava te radnji nakon prestanka redovite obrane od poplava i
- (4)mjere smanjenja rizika od poplava uključivanjem javnosti.

VIŠEGODIŠNJI PROGRAMI GRADNJE

Višegodišnji programi gradnje kroz investicijske mjere objedinjuju obaveze iz europske pravne stečevine, s posebnim naglaskom na procjenu i upravljanje poplavnim rizicima, kakvoću vode namijenjene za ljudsku potrošnju i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda.

Višegodišnje programe donosi Vlada Republike Hrvatske.

- Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije (Narodne novine, broj 117/15)
- Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina (Narodne novine, broj 117/15).

VIŠEGODIŠNJI PROGRAMI GRADNJE

Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije okvirni je program ulaganja u:

- uređenje voda u cilju zaštite od štetnog djelovanja voda, kroz gradnju regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju koje mogu poslužiti prihvatu i evakuaciji velikih voda, te
- navodnjavanje kroz izgradnju vodnih građevina za navodnjavanje.

Sagledano je razdoblje 2013. do 2022., a program je prihvaćen za prvo programsko razdoblje zaključno s 2017., nakon čega je predviđena njegova revizija.

Procijenjeni troškovi zaštite od štetnog djelovanja voda, s obzirom na spremnost projekata, iznose za razdoblje 2013. do 2017. 2,33 milijarde kuna, a za razdoblje 2018. do 2022. 2,29 milijarde kuna.

Procijenjena ulaganja u projekte navodnjavanja, s obzirom na spremnost projekata, iznose za programsko razdoblje 2013. do 2017. 1,50 milijardi kuna, a za razdoblje 2018. do 2022. 1,64 milijarde kuna.

VIŠEGODIŠNJI PROGRAMI GRADNJE

Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina utvrđuje za razdoblje 2013. do 2023. okvirni program ulaganja u javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju.

Procijenjena ulaganja u javnu vodoopskrbu iznose 6,37 milijardi kuna, a u javnu odvodnju 21,89 milijardi kuna.

Potrebna ulaganja usklađivat će se svake tri godine, a naročito po dobivanju ocijenjenih rezultata praćenja zdravstvene ispravnosti vode namijenjene za ljudsku potrošnju po naseljima i isporučiteljima vodnih usluga ili lokalnim vodovodima.

AKTUALNE POLITIKE I TRENDYOVI

Kao dio provedbe Programa mjera, provodi se ispunjenje obveza sukladno:

- ✓ Direktivi 91/271/EEZ o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda
- ✓ krajnji rok za usklađivanje sa standardima u pogledu sakupljanja i pročišćavanja otpadnih voda: kraj 2023., uz prijelazne rokove do kraja 2018. i kraja 2020. godine

Potrebna ulaganja 3,192 mlrd eura

- ✓ Direktivi 98/83/EZ o kakvoći vode namijenjene za ljudsku potrošnju
- ✓ rok za usklađivanje sa standardima u pogledu mikrobioloških pokazatelja: kraj 2018.

Potrebna ulaganja: 1,355 mlrd eura

Rokovi utvrđeni Ugovorom o pristupanju RH EU!

AKTUALNE POLITIKE I TREND OVI

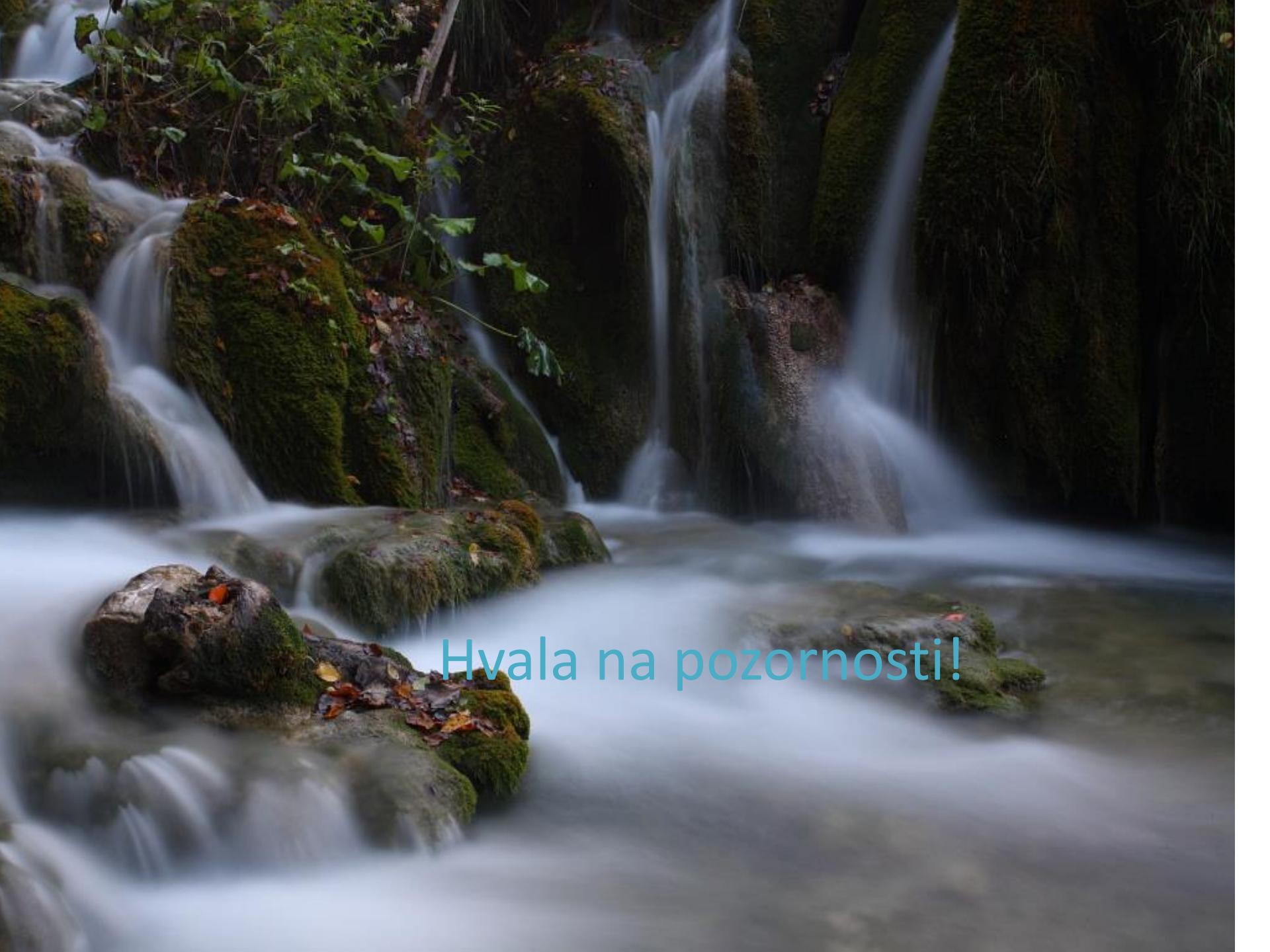
- ✓ Provođenje niza već navedenih mjera predviđenih Programom mjera Plana upravljanja vodnim područjima 2016.-2021., između ostalog,
- ✓ mjere zaštite vode namijenjene za ljudsku potrošnju
- ✓ mjere za povrat troškova vodnih usluga
- ✓ mjere poticanja učinkovitog i održivog korištenja voda
- ✓ mjere kontrole i smanjenja hidromorfološkog opterećenja voda
- ✓ mjere smanjenja hidromorfoloških utjecaja postojećih hidromorfoloških opterećenja;
- ✓ Legislativne aktivnosti.

...

Provođenje mjera iz Plana upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. uključuje niz korisnika / djelatnosti / područja:

stanovništvo, poljoprivreda, klimatske promjene, hidroenergetika, ribarstvo i akvakultura, obrana od poplava, šumarstvo, industrija, turizam i rekreacija, promet...

Postizanje ciljeva Plana, ciljeva ODV - dobrog stanja voda – zahtjeva, uz značajna sredstva, puni angažman svih dionika

Hvala na pozornosti!